

Tevhid

ÇOCUK

5 vahyin aydınlığında çocuk olmak

Ekim-Kasım '23 | YIL: 3 | SAYI: 18 | FİYAT: 60₺

SINIFLARIMIZ VE SAYGI

Tevhid ÇOCUK

5 vahyin aydınlığında çocuk olmak
Ekim-Kasım '23 | YIL: 3 | SAYI: 18 | FİYAT: 60₺

İmtiyaz Sahibi
Hamza ÖZTÜRK

Yazı İşleri Müdürü
Abdullah Demir

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com
0 (545) 762 15 15

Adres
Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Yazışma Adresi
Hamza ÖZTÜRK
Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Basım
İmak Ofset, 45523
Akçaburgaz Mah. 137. Sok. No. 12
Esenyurt/İSTANBUL 0 212 656 49 97

Dergi içerisinde yer alan
yazılardan ilgili yazar mesuldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları: Tevhid Kitabevi

İstanbul: Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120/A
34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15

Bursa: Bağlarbaşı Mah. 1. Hürriyet Cd. 1. Sedir Sok. No. 1
16160 Osmangazi/BURSA 0 543 225 50 46

Ankara: Piyade Mah. İstasyon Cad. No. 190
Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48

Konya: Mengene Mah. Büyük Kumköprü Cad. No. 78/A
42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49

Diyarbakır: Fırat Mah. 500. Sokak Taşkiran 2 sitesi
D blok altı Kayapınar/DİYARBAKIR 0 543 225 50 43

Van: Vali Mithatbey Mah. Koçibey Cad. Armoni İş Mer.
No. 14/D 65100 İpekyolu/VAN 0 543 225 50 45

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Es-Selamu Aleykum Dostlar,

Eğlenceli mi eğlenceli yeni sayımızla
huzurlarınızdayız. Hep beraber dergimizde
neler olduğuna yakından bakalım mı?

Masalçı Bulut'ta hiç tanıştın mı? Ne hikâyeler
var onda ne hikâyeler! Bu sayımızda çizgili
Karıncanın hikâyesini dinlemeye hazır ol.

Robotları çok severim. İşleri kolaylaştırmaya
yardım ediyorlar. Peki, robotların atalarını kim
icat etmiş dersin?

Öğrenmek için sayfa 12'ye koş.

Hüdhüd kuşlarını hep duyardım ama hiç
görmemiştım.

Sen de merak ediyorsan sayfa 24'e.

Biliyor musun, yepyeni bir çizgi roman serisi
seni bekliyor. İlk bölüm olan "Aksilik Günü"nü
okumayı unutma.

Ahh bu sayıyı tanıtmak işi de bittiğine göre
haydi herkes diğer sayfaları çevirmeye.
İnşallah gelecek sayıda görüşmek üzere.
Allah'a emanet ol!

editör

İÇİMDE NELER VAR?

Farkındayım	4
Çizgili Karınca	6
Bilim Adamları	12
Sağlık	14
Bilim	20
Hayvanlar Âlemi	24
Gezegelimiz Dünya	32
Minik Eller Mutfakta	36
Meraklı Sorular	45

HABER BÜLTENİ

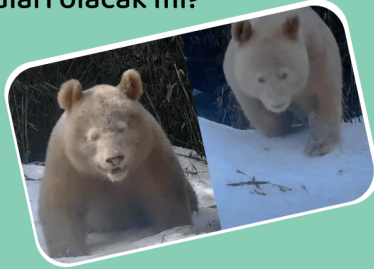

Es-Selamu Aleykum ve Rahmatullahi ve Berakatuhu. Gaaaaaak! Senin için geldim baaaaak!
Taze çıktı haberlerim, haydi sen oku biz dinleyelim.

Dünyanın Tek Albino Pandası Görüntülendi

Size içinizi ısıtacak bir haber getirdim. Bildiğiniz gibi pandaların nesilleri tükenmek üzere. Çin'de onları korumak için kurulmuş olan bir parkta oyun oynayan bembeyaz bir panda kameralara takıldı.

Bilim insanları kelimenin tam anlamıyla şok geçirdi. Hayatlarında ilk kez böyle bir panda gördüklerini söylediler. Albino panda bembeyaz ve kırmızı gözlü. Bakalım, onun da böyle beyaz yavruları olacak mı?

Dünya Yörüngesinde Aynı Anda Bulunan İnsan Sayısı Rekoru Kırıldı!

Dünya, uzay çağında yeni bir aşamaya geçti. Artık yörüngemize turistik seyahatler başladı. Hâliyle uzayda yeni rekorlar da duyulmaya başlandı. Son rekor Dünya'nın yörüngesinde aynı anda bulunan insan sayısı ile kırıldı. 30 Mayıs'ta tam on yedi kişi aynı anda Dünya'nın yörüngesindeydi. Hem de bunlardan bazıları astronot bile değil, uzayı gezmek isteyen normal insanlardı.

Yapay Zekâ Daha Ne Kadar Gelişecek?

Yapay zekâda meydana gelen gelişmeler her geçen gün insanları şaşırtıyor. Artık her olayda yapay zekânın adını duyuyoruz. Yapay zekânın antibiyotik ürettiğini duydunuz mu? Hatta yapay zekânın öğretmenlik yaptığını söylesem ne dersiniz? Hatta ve hatta geçenlerde de avukatlık yapmış, ama diploması olmadığı için diğer avukatlar tarafından dava edilmiş. Şaka yapmıyorum, bu bilgilerin hepsi son derece gerçek. Ünlü bir yazar da Youtube kanalında yapay zekâyla dokuz ayda tam doksan yedi kitap yazdığını açıkladı. Acaba en sonunda yapay zekânın yeteneği insanları geçti mi?

Vücudumuzla İlgili İnanması Zor Bilgiler

-Biliyor musun ortalama bir insan, hayatı boyunca elli ton yemek, elli bin litre de içecek tüketir. (Diyete mi başlasak?)

-Yetişkin bir insan günde ortalama bir buçuk litre kendi sümüğünü yutar. (Öğğğğkk)

-Midemizin sindirici asitleri o kadar güçlüdür ki çinkoyu bile eritebilir. Ama midemizdeki hücreler öyle hızlı yenilenir ki asitin onları sindirmesi için yeterli zamanı olmaz. (Subhanallah! Yoksa kendi midemizi yemiş olurduk, düşünebiliyor musun?)

-İnsanlar yaşlandıkça tat alma duyularının yaklaşık olarak yarısını kaybeder. Altmış yaşına geldiğinde birçok şeyin tadını şimdiki gibi alamayacaksın. (Sevdiğin şeylerin tadını çıkarmaya baksan iyi olur.)

Bu ay getirdiğim haberler bunlar işte baaaaak.

Bir dahaki sayıda görüşmek üzere gaaaaaak!

Farkındayım

Yazar: Duru Çelebi

Çizer: Ela Elçi

Üstü başı toz içinde kalmış olan sırt çantası birden hışırdı. “Elhamdulillah.” dedi ve etrafına şöyle bir göz gezdirdi. Kimseden ses çıkmayınca, “Hiç şaşırmadım.” dercesine gözlerini devirdi. Boğazını temizler gibi, “Öhö öhö!” dedi. Yan rafta duran kol çantasına hitap ederek, “Hiç nezaket kalmadı. Nerede o eski günler? Öyle değil mi hanımefendiciğim?” dedi. Yaşlı kol çantası uyuklamasından uyanarak bir anda, “Ah, çok haklısınız! Eskiden Üsküdar sahilde Azra Hanım’ın kolunda dolaştığım günleri hatırlarım da... Hey gidi hey!” diyerek iç çekti. Belli ki eski parlak günlerini özlüyordu.

Bir anda kapı aralandı. Yedi sekiz yaşlarında bir oğlan çocuğu içeri daldı. Hızlıca sırtındaki okul çantasını odanın bir köşesine fırlattı. Annesi Azra Hanım kapıdan kafasını uzatmış, “Biraz sakın ol. Arkadaşlarınla buluşmana daha vakit var. Acele etmene gerek yok.” diyordu.

Oğlan çocuğu geldiği gibi bir hışımla odadan çıktı. Annesi de arkasından onu takip etti. Yaşlı kol çantası, “Cık cık cık!” diye söylendi. “Gençlerde hiç saygı kalmamış. Baksana annesini dinlemiyor bile!” Okul çantasını da fırlattı gitti. “İyi misin kuzum sen?” diye okul çantasına sordu. Okul çantası küçük bir inlemeyle “Ah!..” dedi. “İyiyim iyiyim. Teşekkürler. Yahya işte... Bazen acelesi olunca böyle yapabiliyor.” Yaşlı kol çantası cevabı beğenmemiş olacak ki burun kıvrıdı.

Gardırobun üstündeki valiz bir anda tok sesiyle konuşmaya başladı: “Efenim Yahya iyi çocuktur. Geçen ay babası, o ve ben Antalya’ya gitmek için havaalanındaydık. Düzenli bir şekilde beni bavul sırasına koydu. Sıraya girmeyen bir kıza güzel bir dille sırada beklemesi gerektiğini söyledi. Başkalarının haklarına çok dikkat etti.”

Tozlu sırt çantası memnuniyetsiz bir şekilde, “Yaaniiii bilemiyorum... Açıkçası Yahya’ya biraz kırgınım. Resmen kullanmaya kullanmaya beni unuttu. Ayrıca geçen senelerde benimle pikniğe gittiğinde elindeki çöpleri içime doldurduğunu da hiç unutmam!” dedi. Bu esnada köşedeki okul çantasının içinden, tâ diplerden boğuk bir ses yükseldi. Belli ki kalem kutusu konuşmak için söz almak istiyordu. “Benim de içim hep silgi tozu dolu, bıktım gerçekten!” dedi.

Masanın üzerindeki cüzdan konuşmak için öne atıldı: “Yapmayın arkadaşlar, o piknikte ben de vardım. Yahya, çöp kutusu bulamayınca doğayı korumak için yiyecek çöplerini senin içine koymuştu. Sonra da çöpleri en yakın çöp kutusuna atmıştı. Silgi ve kalem tıraş tozlarına gelince de Yahya o gün dersi bölmek için çöp kovasına gidememişti. Sıra arkadaşını rahatsız etmemek için de sırasını temizledi ve tozları kalem kutusuna koydu. Yahya’nın ne kadar düşünceli biri olduğunu hepimiz biliyoruz.”

Yaşlı kol çantası üzerindeki pulları şingirdatıp, “Yine de annesine karşı daha nazik olabilirdi. Bilemiyorum!” dedi.

Bir anda tekrar kapı açıldı. Azra Hanım bir şeyler arar gibi aceleyle etrafa bakıyordu. Yahya arkasından odaya girdi. “Hadi anne, hızlı olmalıyım, yoksa Ahmet’e verdiğim sözü tutamam. Saat tam 13.00’te orada olacağıma söz verdim.” dedi. Annesi, “Haklısın, Müslim sözünün eridir. Ah! Buldum işte, al bakalım hırkasını.” diyerek hırkasını uzattı.

Yahya bir anda bir şey hatırlamış gibi durdu ve raftaki sırt çantasına uzanarak üzerindeki tozları silkeledi. Masanın üzerinde duran cüzdanını, kitabını ve hırkasını içine koydu. Sırt çantasına, “Çok uzun zamandır görüşemedik dostum, ama seni unuttum sanma.” deyip gülümsedi ve çantasını sırtına taktı. Yahya odadan çıkarken sırt çantası sevinçli bir yüz ifadesiyle arkadaşlarına bakıp, “Hoşça kalın dostlar!” diyerek gülümsüyordu.

ÇİZGİLİ KARINCA

Burası bildiğiniz gibi çatısı bacası, kapısı penceresi, pembe panjurları, yolları çitleri olan bir yer değil. Ezber bozan oyuntuları olan, zihinleri durduracak geçitlerle dolu, soğuk hava depolarını andıran oyuntularıyla bambaşka bir gezegen gibi âdeta. Bizim diyarımızı merak edip araştıran yediden yetmişe sevenimiz çok. Hatta son teknoloji çağında bizi daha yakından inceleyip tanıtan aletler üretilip yola düşenler bile var.

İnsanlar bizi çalışkanlığımızla tanırlar. Ne zaman oyun gruplarında isim aransa çalışkan olduklarını belli etmek için grubun adı ya karınca olur ya da bizim uzak akrabamız olan arı olur. Eee, hâl böyle olunca yer altı dünyasında bir havamızın olmadığını da söyleyemem doğrusu.

Kolonimize dıştan baktığınızda bir kum yığını gibi gördüğünüz, bizim diyara açılan ilk kapımızdır. Evimizin yolunu unutmayalım diye hep peş peşe sıralanıp ip görünümü oluştururuz. Büyük, geniş, kalabalık bir aileyiz biz.

Ailemizin atalarından bu yana süregelen bazı geleneklerimiz var. Asil, çalışkan, saygılı bir milletiz biz. Saygı bizim için çok önemli. Kraliçe arıya her sabah uğrar, hayır duasını almadan işe başlamayız mesela. Kendimizden büyük işçi arıların yanından geçerken antenini bükmeden geçmek büyük saygısızlık sayılır bizde.

Rüzgârlarla birlikte uzaklara uçup neslimizi yayan Kanatlı Karınca Zer Amca hep şöyle derdi: “Antenimizi yere eğdirecek davranışlarda bulunup bizi utandırmayın. Saygılı olun. Biz bu kolonileri bileğimizin gücüyle değil, büyüklerimize duyduğumuz saygı ve hürmetle kazandık.”

İyi ki bileğimizin gücüyle kazanmadık, yoksa yeni nesil, karınca diye bir canlının varlığından habersiz olacaktı. Tek başımıza bir bileğin gücüyle değil bir koloni, futbol takımı bile kuramazdık.

Zer Amca da biz hasatçı karıncalar arasında oldukça saygı duyulan biridir. Bu nedenle hep onun gibi olmak istemişimdir. Şöyle geçtiği oyuntu başlarında antenleri dik hâlde selama durmuş karınca kuyruğunu görmeyi kim istemezdi ki!

Bugün hasatçı karıncaların bir defalığa mahsus oluşturduğu koloni eşliğinde kanatlı karıncaların uzak diyarlara uğurlanacağı bir gündü. Ben de onlarla beraber uzak diyarlara uçmak ve yeni yerler keşfetmek istiyordum. Bu benim için mümkün değildi. Çünkü ben işçi karınca sınıfındaydım ve kanatlarım da yoktu. Kanatlı karınca kuzen Zora'ya bu hayalimden bahsedip ondan bu konuda yardım istedim. Kanatlı karıncaların uçuşları sırasında tüm koloni onları uğurlamak için yuvanın önünde kumdan kule görünümlü karınca kolonisini oluşturduğu anda kuzen Zora ile yer değiştirecek ve o değil de ben uçacaktım.

Kuzen ilk duyduğunda pek sıcak bakmadı tabii bu dâhiyane fikrime. Biraz ikna kabiliyetimi, biraz gözyaşlarımı ve biraz da geçmişte yaptığımız komşu yuvadan yumurta aşırma anılarımızı anlatınca kuzenimi ikna etmeyi başardım.

Sırada kimlik kontrolü yapan kaslı ordu karıncasına yakalanmamak vardı. Bu karınca türü o kadar çevik ve kaslıdır ki sadece çenesiyle kendisinden üç kat büyük bir nesneyi bile kolaylıkla kaldırabilir.

İşte o an gelip çattı. Kraliçe Arı uçmaya hazırlanan her kanatlı karınca için erzak bohçası hazırlamış, gözyaşlarını silmek için birkaç yaprak mendilini sağ tarafına yerleştirmişti. Ben de o kadar heyecanla sıraya geçmişim ki sırtımdaki takma kanatları gerçek kanatlarım gibi hissediyordum. Bir an önce sıranın bana gelmesi ve kanatlarımı rüzgâra bırakmak için sabırsızlanıyordum. Bu heyecanıma yenik düşüp ordu karıncasını da atlatabilmek için önümdeki kanatlı karınca Kaslı ve Güçlü'nün önüne geçmişim.

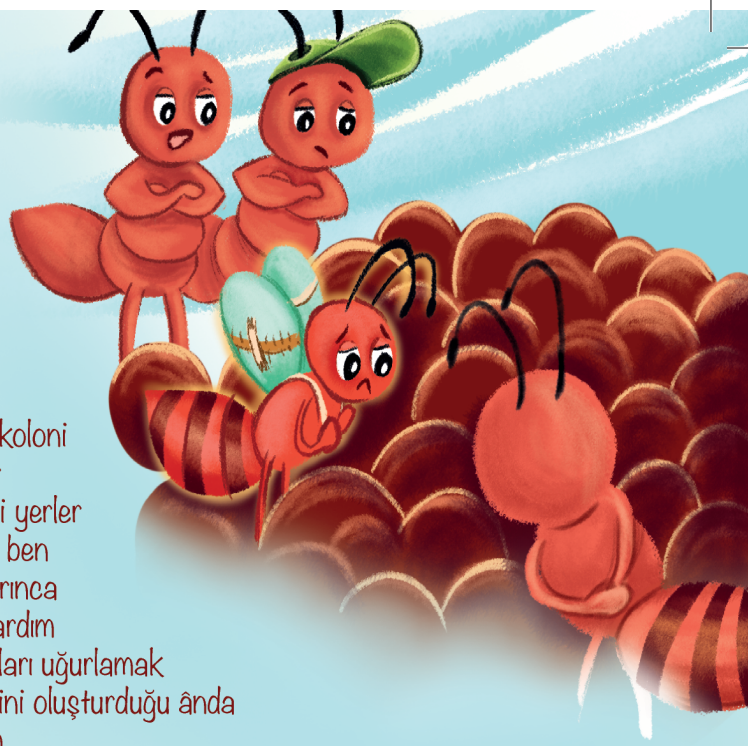
Kaslı ve Güçlü bunu hemen fark edip, "Hey! Çizgili Karınca bu yaptığın çok saygısızca. Ordu Karınca seni görürse neler olacağını düşünebiliyor musun?" dediler.

Ben, "Kaslı ve Güçlü, önünüze geçmeme izin verin. Ben de uzaklara uçup saygın biri olmak istiyorum. Lütfen yardım edin." dedim.

Kaslı, "Çizgili, bu yaptığınla tüm karıncalardan göreceğin tek saygı, mızıkçılara yapılan saygı olacak. Hem senin kendi değer ve yerin de oldukça değerli. Vazgeçmelisin bu davranışından. Haydi koloniye dön. Hem başkalarını bırak, sen kendine yapmış olacaksın en büyük saygısızlığı." dedi.

Kaslı'nın sözleri kalbime ok gibi saplanmıştı. Birden kendime geldim ve vazgeçtim. Sıradan usulca çıkıp kanatlı karıncaları uğurlama kolonisine katıldım. Yerime geçtiğimde Zer Amca'nın küçük gözlüklerinin üzerinden bana göz kırptığını gördüm. Tüm olanları görmüş müydü yoksa? Şimdi daha da utandım. Ya vazgeçmeseydim Ama hamdolsun ki son anda da olsa doğru olanı yapmışım.

Doğru olanı yapmak saygı görmek için yeterli bir sebep olabilirdi.

ÖNCE SAYGI:

Yazar: Nuray Oktan Çizer: Ela Elçi

“Sizden biriniz başkasının evine girmek istediğinde üç defa izin istesin. Kendisine izin verilmezse geri dönsün.” buyurmuş Sevgili Peygamberimiz (sav).

Ve bu görgü kuralını yaklaşık 1400 yıl evvel ümmetine öğretmiş. Bizler de sünnet olan bu görgü kuralını hayatlarımıza geçirerek kapıyı üç defa çalalım, telefonu üç defa çaldıralım ...

Her zaman sıraya girerim ve sıranın bana gelmesini sabırla beklerim. Beklemek bazen sıkıcı olabiliyor. Ama kimse beklemek istemez ve herkes öne geçmek isterse oluşacak karmaşayı düşünemiyorum bile.

Bir yere gireceksem mutlaka izin isterim. Ve izin verilirse girerim. Kendi odama da izinsiz girilmesinden hoşlanmam. Bu yüzden kapıma astığım bir yazı var. Kendim yaptım. Kodunu seninle paylaşıyorum. Okutursan görselini görebilirsin.

Herkes birbirine saygı gösterse, kurallara uymaya gayret etse hepimiz daha mutlu olmaz mıyız?

Şu altın kural kulağımıza küpe olmalı:

“Kendine yapılmasını istemediğin bir şeyi sen de başkasına yapma!”

ALTIN KURALIMIZ

Saygı göstermenin ve saygı görmenin herkesi mutlu edeceğini düşünüyorum. Bu davranışı kazanma adına kendime bazı görseller hazırladım. Bunları sizlerle de paylaşmak istedim. Siz de aklınıza gelen farklı görselleri bizimle paylaşırsanız çok seviniriz.

E-posta adresimiz: tevhidcocukdergisi@gmail.com

Yüksek sesler çıkarmamaya ve kimseyi rahatsız etmemeye çalışırım.

Komşularımızı rahatsız edecek gürültü yapmamaya ve binamızı kirletmemeye özen gösteririm.

Kulağına küpe olmak ne demek?

TEVHİD KASABASI SAKİNLERİ GEZİYOR

FİNLANDIYA

Yazar: Meryem Okay **Çizer:** Ela Elçi

Elif Hoca'mızdan ayrıldığımızda hepimiz çok üzüldük, çünkü o dünyanın en bilgili kadınlarından biriydi. Annesi iyileştikten sonra hâlâ gezecek yerimiz olursa onu talep edecektik tekrardan, yeni rehber hocamız da yarın gelecekti. Elif Hoca'mızla son bir tatlı yiyip uyumak için odalarımıza geçtik; hepimiz için çok yorucu bir gündü. Daha gezecek yerler ve karşılaşacağımız çok macera vardı. Rabbimizden en hayırlısını isteyip uykuya daldık.

Ertesi gün olduğunda yeni rehber hocamız gelmiş, Elif Hoca'mız Tevhid Kasabası'na, annesinin yanına geri dönmüştü bile. Hasta ziyaretine gidemsek de mutlu olması için güzel bir buket yaptırıp Elif Hoca'mızla annesi Türkan Teyze'ye göndermiştik.

Yeni rehber hocamızın adı Alper'di. Elif Hoca'mız kadar bilgili birine benziyordu. Çocukluk yıllarında dedesiyle beraber pek çok ülke gezmiş. Bu yüzden bize bayağı yardımcı olacaktı. Alper Hoca'mızla tanıştıktan sonra yeni gezi yerimizi açıkladı bize, bu seferki rotamız bir Avrupa ülkesi olan FİNLANDIYA'ydı. Alper Hoca'mız otelden çıkışımızı ayarlarken biz de odalarımıza gidip eşyalarımızı topladık. Daha sonra jetimizin kalkacağı yere gidip Finlandiya'ya doğru yol aldık. Uçağa bindiğimizde artık rutinimiz olan, taşıta binerken ve yolculukta yapılması gereken duaları yapmıştık.

Tahminlere göre yolculuğumuz beş saat, otuz altı dakika sürecekti. Daha sabahın erken saatleri olduğu için herkes tatlı bir uykuya geçmişti bile, ben de arkadaşlarıma ayak uydurarak başımı cama yasladım ve gözlerimi uykuya teslim ettim.

Hızla geçen saatlerin ardından Alper Hoca'mızın sesiyle hepimiz gözlerimizi açtık: "Haydi bakalım çocuklar, uyanın. Pilotumuz on beş dakika sonra, inşallah, Finlandiya Havaalanı'na iniş yapacağımızı söyledi."

Finlandiya genelde kış aylarını yaşayan bir ülkeymiş, sonbahar mevsiminde bile bazen kar yağabiliyormuş. Biz de öntemimizi alıp kalın kıyafetler giydik. İniş yaptığımızda birden burnumuza temiz bir hava doldu. Zeynep âniden, "Ayyy, burnum yanıyor! Alper Hocam, bu temiz havadan mı oluyor?" diye sordu. Alper Hoca'mız, "Ben demiştim size çocuklar, Finliler ormanlara, doğal yaşama çok önem verirler. Ülkeyi gezdiğimizde bunu daha iyi anlayacaksınız. Şimdi kalacağımız otele gidelim, bence hepimiz çok acıktık." dedi. Aramızda en çok acıkan o olacak ki Mehmetcan hemen söz aldı: "Evet Hocam, temiz havadan dolayı mı bilmiyorum ama benim iştahım bayağı bir açıldı, karnımdaki sesteri susturamıyorum." Hepimiz onun bu tepkisine gülerken hep bir ağızdan, "Tabii tabii, kesin temiz hava çarpmıştır." diyorduk. Biz kendi aramızda konuşurken Alper Hoca'mız gezmek için kiraladığımız aracı almaya gitmiş, o gelince de kalacağımız otele gidip girişimizi yapmıştık. Mevsim genelde kış ayları olduğu için burada hava erkenden kararıyormuş, biz de geç olduğu için bugün bir yeri gezemeyecektik. Odalarımıza gidip hepimiz Canımız Peygamberimizin (sav) yaptığı gibi yolculuktan geldiğimiz için iki rekât namaz kıldık, sonra yemeğimizi yiyip oteli biraz gezdikten sonra hepimiz odalarımıza çekildik ve erkenden uyuduk. Yarın sürprizlerle dolu bir gün bizi bekliyordu...

İlmiyle Tarihe Yön Veren Adam

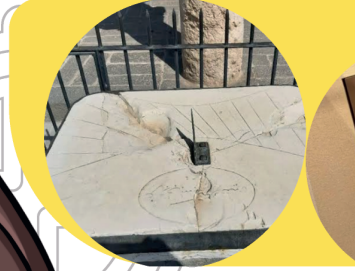
Hepimiz Leonardo da Vinci'yi biliriz değil mi? Peki, onun birçok eserinde El-Cezerî'nin bilgilerinden faydalandığını biliyor musun? Üstelik ondan 400 yıl sonra doğmuş olmasına rağmen... Sadece Leonardo için değil, dünyayı değiştiren Sanayi Devrimi için de Cezerî'nin icatları yol gösterici olmuş.

Yazar: Deniz Altıntaş **Tasarım:** Zehra Nur Alıcı

Yolculuk Başkente

El-Cezerî, 1136 yılında Cizre'de doğdu. O yıllarda Artuklu Beyliği hüküm sürüyordu. Çalışmayı çok seven Cezerî yirmili yaşlarına ulaştığında dönemin başkenti olan Diyarbakır'a geldi.

EL-CEZERİ

Elektrik
Yoksa Bu
Robotlar
Nasıl
Çalışıyor?

Hükümdarın Desteği

Cezerî öyle güzel, öyle değişik makineler üretti ki hükümdar onu himayesine aldı. Hatta ona bu ilmin kaybolmaması için tüm icatlarını bir kitapta toplamasını tavsiye etti.

Peki Siz Cezerî'nin En İlginç İcadının Ne Olduğunu Biliyor musunuz?

Cevap: Robot. Evet evet, yanlış duymadınız. Cezerî robotik ilminin babasıdır. Günümüzden neredeyse 900 yıl önce, yani elektriğin, şarjın, bataryanın, kodlamanın olmadığı dönemlerde abdest alanlar için su döken, havlu tutan, misafirlere içecek servisi yapan robotlar icat etti.

Cezerî sadece robot değil, başka şeyler de icat etti. Mesela çok kalabalık akşam yemeği davetlerinde kendi kendine hareket eden tabaklar... Çok korunaklı kasaların kilidini anımsatan sağlam kapı kilitleri... Su ve güneş saatleri... Hatta onun yaptığı bir güneş saati hâlâ Diyarbakır'daki Ulu Cami'de duruyor.

İcatlar Robotlarla Sınırlı Değil

İlmin Kaybolmasını İstemiyorsan Yaz

Cezerî icat ettiği tüm makinelerin tasarımını en ince ayrıntısına kadar madde madde yazdı. Kendisinden sonra kitabını okuyanlar icatlarını onun gibi anlayabilsin ve tekrar yapabilsin diye ürettiği tüm makineleri çizerek renklendirdi.

Günümüzde üretilen her robotun bir zaman sonra şarj edilmesi gerekiyor. Peki, Cezerî'nin robotları, kendi kendine hareket eden tabaklar ve icat ettiği daha birçok şey nasıl çalışıyordu? Sadece suyun gücü ve mekanik çark sistemiyle. Aslında çok basit, ama bir o kadar da karışık. Günümüzde hâlâ onun robotlarını ve saatlerini üretebiliyoruz. Eğer merak ettiysen YouTube'da İstanbul Cezeri Müzesi adlı kanala bakarak birkaçını görebilirsin.

SAĞLIK KÖŞESİ

BİLGİ ŞİFREMİZ: DNA

Yazar: Eda Toprak

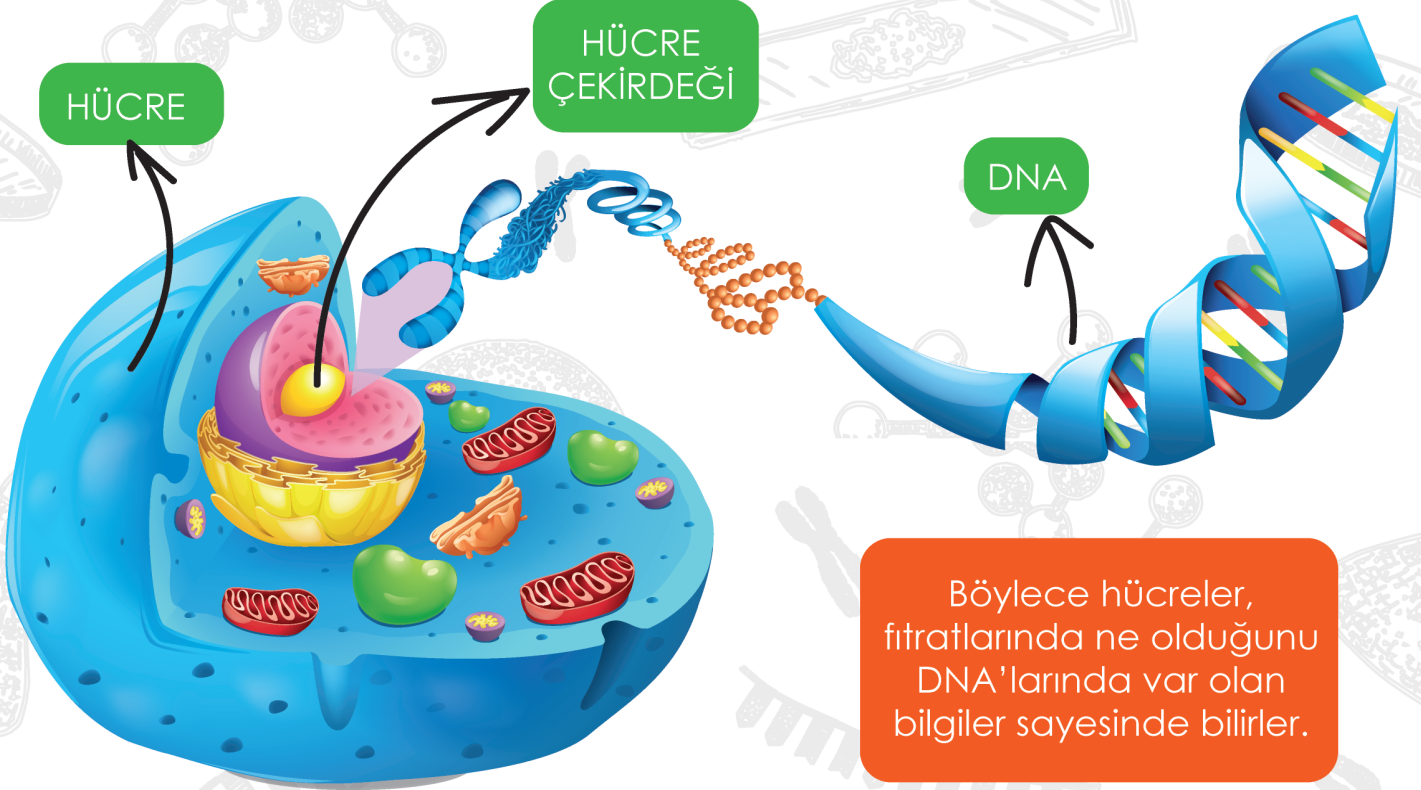
Tasarım: Zehra Nur Alıcı

İnsan bedeni birçok hücrenin bir araya gelmesiyle oluşur.

Her hücrenin bir görevi vardır ve belli bir düzen içerisinde çalışır.

Rabbimiz, hücrelerin görevlerinin ne olduğunu, nasıl bir araya geleceklerini ve vücutta nasıl çalışacaklarını onların DNA'larına yerleşmiştir.

Örneğin bir hücre göz hücresi olduğunu ve görevinin görmek olduğunu DNA'sından öğrenir.

DNA çok uzundur.

Hücre içinde karışmaması ve düzenli kullanılabilmesi için paketlenmesi gerekir.

DNA

Paketlenmiş DNA'ya KROMOZOM denir.

KROMOZOM

DNA'nın sarılması ve paketlenmesi

İplerin karışmaması için makaraya sarılması gibi DNA da özenle sarılıp paketlenir.

KROMOZOM

KROMOZOM

HÜCRE

ÇEKİRDEKTEKİ DNA PAKETLERİ (KROMOZOM)

Kromozomdaki DNA iplikleri

HÜCRE ÇEKİRDEĞİ

Göz rengimiz, cinsiyetimiz, boyumuz gibi tüm bilgilerin içinde bulunduğu DNA'mız

DNA

Efsane Değil Sahabe

"Abdullah İbnî Cubeyr (ra)"

Yazar: Meryem Şahin **Çizer:** Sümeyye Güneş

Es-Selamu Aleykum

Kardeşlerim,

**Bu ay kıymetli sahabilerden sözüne sadık,
son nefesine kadar Allah (cc) ve Resûl'ünün (sav)
koyduğu sınırlara bağlı kalan Abdullah ibni Cubeyr'i
(ra) tanımaya çalışacağız...**

**Abdullah ibni Cubeyr (ra) Ensâr'dan olup Allah Resûlü'nün
(sav) Uhud Savaşı'nda Ayneyn tepesine yerleştirdiği elli okçunun
başındaki onlardan sorumlu sahabeydi. Peygamberimiz (sav) onlara,
"Size haber verilmeden yerlerinizi terk etmeyiniz." diye kesin
bir emir vermişti.**

**Fakat savaşın sonlandığını ve Müslimlerin kazandığını sanan okçular
ganimet toplamak için yerlerinden ayrılıp savaş meydanına koşuyorlardı.
Abdullah (ra) var gücüyle onları durdurmaya çalışıyor, Resûlullah'ın (sav)
kesin emrini onlara hatırlatıyordu, ama kimse onu dinlemiyordu.**

Sadece on okçu kalmıştı.

**Bu durumdan yararlanan düşman askerleri geri dönüp tekrar saldırıya
geçmişler ve Uhud Savaşı Müslimler için büyük
kayıplarla sonuçlanmıştı.**

**Resûlullah'ın (sav) koyduğu kesin kurala aykırı davranan ve yerlerini terk
eden okçular nedeniyle tüm ordu mağlup olmuş, pek çok sahabe de şehit
düşmüştü.**

**Şehit olanlardan biri de Abdullah ibni Cubeyr idi. Son nefesine
kadar, aldığı göreve sadık kalmış, Rabbimize (cc) şehadetle
kavuşmuştu.**

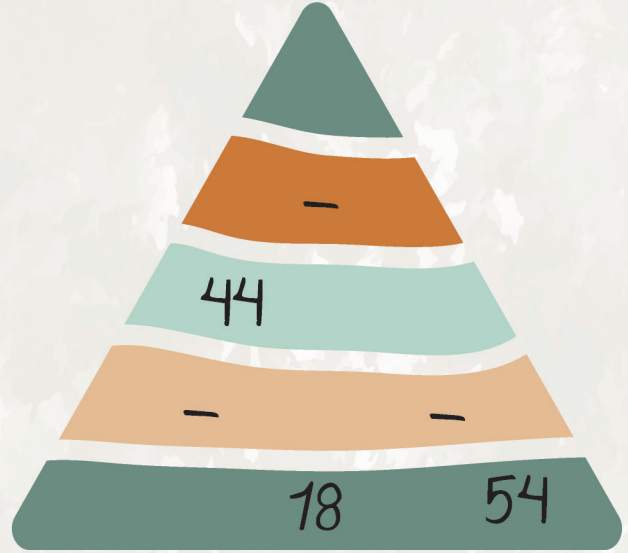
KARE BULMACA

Bir kimseyi veya bir şeyi elle tutma.		Üç ana renkten biri.		Gözümüzün üzerindeki kıl.	
Temelsiz, iyi yerleşmemiş olan yapı/ev.		Trafikte araçların hızını algılayan aygıt.		Bir camı yere atıp parçalama işi.	
Standart olmayan ölçme araçlarından biri.					
Taşınabilir, bez veya plastik maddeden yapılan ev.					
					Bir bütüne sonradan dâhil olan parça.
Arapça, hayır.					
Su vb. içmek için kullanılan kap.			Koyun, kuzu sesi.		

SAYI HESAPLAMA

Bilinmeyen sayıları bulup boşlukları doldurmalısın.

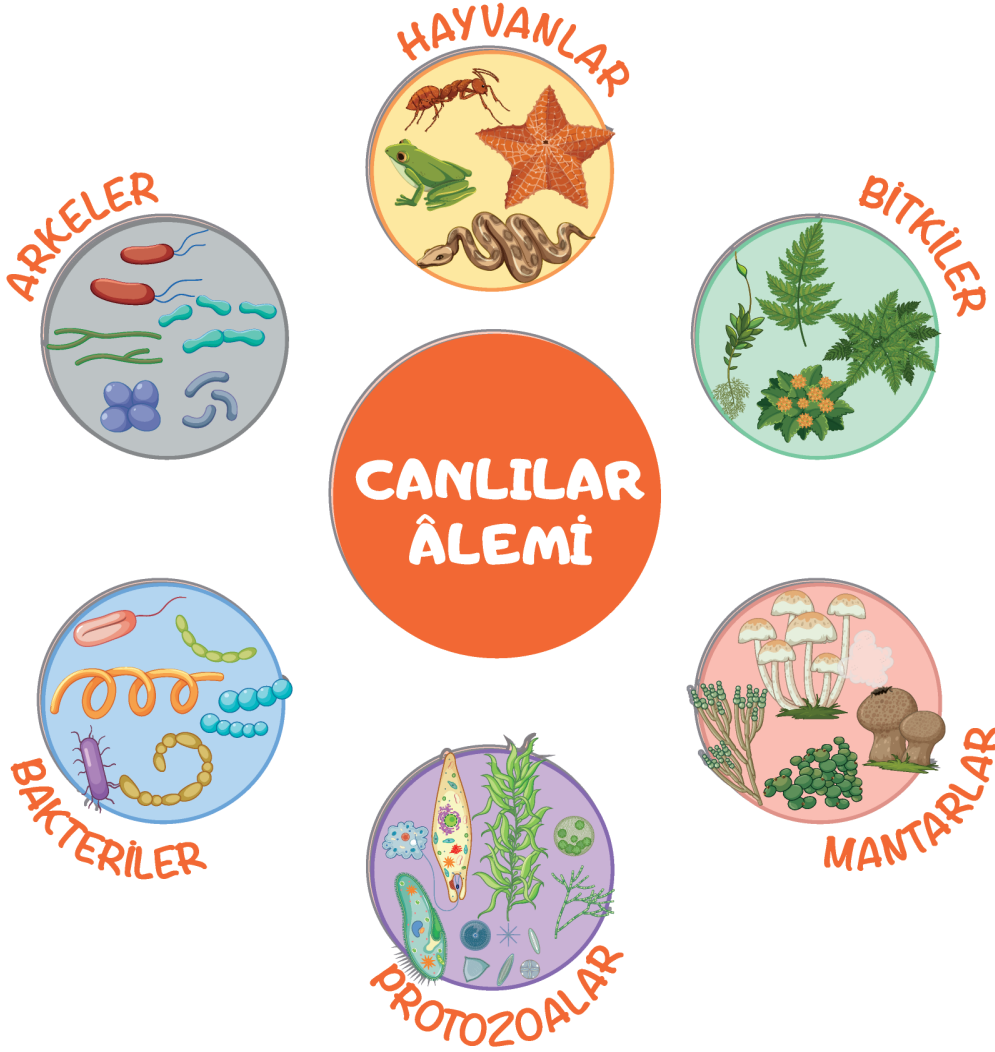
ÖRNEK:

BİLİM: CANLILAR ÂLEMİ

Yazar: Eda Toprak Tasarım: Zehra Nur Alıcı

Rabbimiz Dünya'da çok çeşitli canlılar yaratmıştır.
Hayvanlar, bitkiler, gözümüzle göremediğimiz bakteriler gibi birçok
canlıyla beraber yaşarız.
Bu canlıların bazıları suda bazıları karada yaşar.
Bazıları uçabilir bazıları yüzebilir.
Haydi birlikte bu canlıların dünyasına bakalım.

Âlem içinde âlem yaratan Allah (cc) ne yüce!
Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.
(6/En'am, 45)

El-Halîk:

Her şeyi yaratan
Allah.

El-Musavvir:

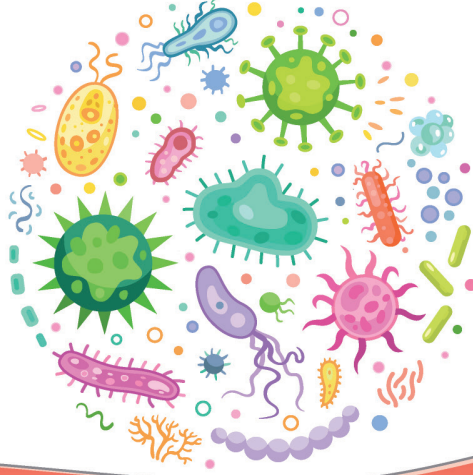
Yaratıklarına şekil/suret
veren Allah.

El-Bari:

Kusursuz bir şekilde
yaratan Allah.

Bakteriler, gözle görülemeyecek kadar küçük canlılardır. Görebilmek için mikroskop gerekir.

Bakterilerin organları ve dokuları yoktur. Tek bir tane hücre şeklinde yaşarlar.

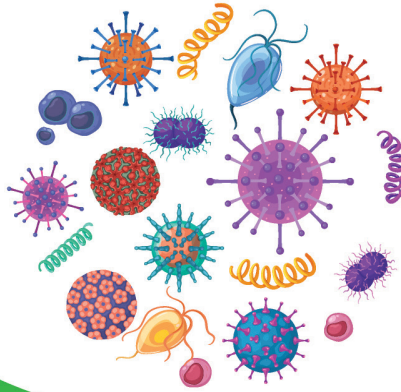

Bazı bakteriler faydalıdır; toprakta bulunur, yoğurt ve peynir yapımında rol alırlar.

Bazı bakteriler de zararlıdır; hastalık yaparlar.

Arkeler, ekstrem (olağan dışı) şartlarda yaşayabilen bakterilere benzeyen canlılardır.

Çok küçük oldukları için gözümüzle göremeyiz, mikroskopla bakmamız gerekir.

Aşırı sıcakta (yanardağ içinde), dondurucu soğukta (kutuplarda, buzullarda), çok tuzlu suda yaşayabilirler.

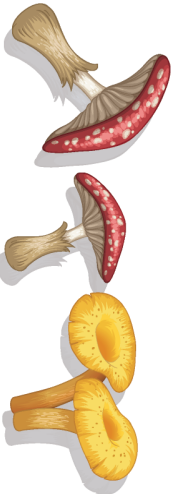
Protozoalar, bakterilere göre birazcık daha gelişmiş canlılardır. Genelde sularda yaşarlar.

Dünya'daki oksijenin %80'ini sudaki algler üretir, ağaçlardan ve bitkilerden bile çok çalışır.

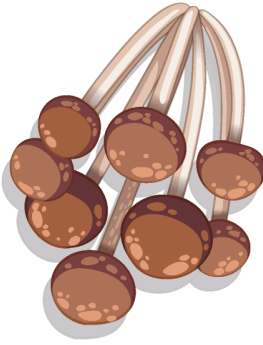
Protozoalar canlı atıklarını parçalar ve çevre kirliliğini önler.

Denizde yaşayan birçok canlı protozoaları yiyerek beslenir. Balinalar bile!

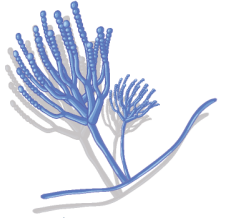

Mantarlar, bitkilere benzer fakat bitkiler gibi kökleri, gövdeleri ve yaprakları yoktur.

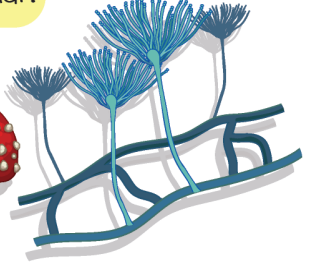
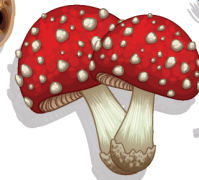
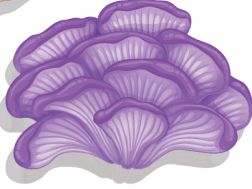
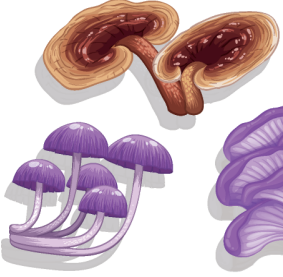
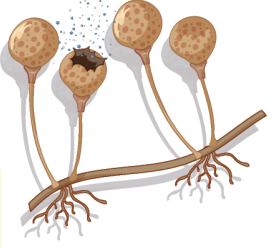

Genelde nemli bölgelerde yaşarlar.

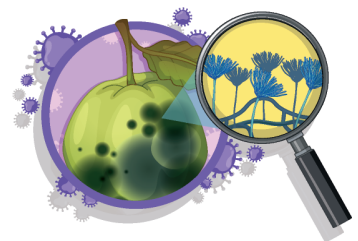
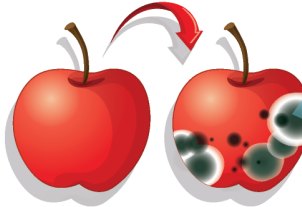
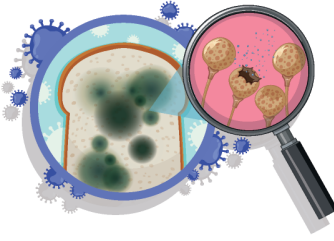

Maya mantarları hamurun mayalanmasında, ekmeklerin lezzetli olmasında ve keklerin kabarmasında rol oynar.

Bazı mantarlar vücudumuzda hastalık yaparlar.

Küf mantarları besinlerin üzerine yerleşip orada yaşadıklarında yiyeceklerimiz küflenir.

Resimdeki mantarları doğru gölgeyle eşleştirebilir misin?

BULMACA

HAYVANLAR ÂLEMİ

Yazar: Çiğdem Yiğit Tasarım: Ayşenur Kaya

Merhaba Arkadaşım!
Beni tanıdın mı? Aslında ben çok meşhur bir kuşum. Adımız Kur'ân-ı Kerim'de geçer. Suleymân'ın (as) kıssasında Rabbimiz (cc) bizden bahsetmiş. Şimdi tanıdın sanki? Evet evet, ben HÜDHÜD'üm! Diğer adım ise İbibik. Bazen de Çavuş Kuşu derler bize...

Hüdhüdleri daha yakından tanımak ister misin? Sabırsızım, dediğini duyar gibi oldum. Haydi, başlayalım o zaman!
Biz göçmen kuşlarız. Kış mevsiminde Afrika'ya göçeriz. Baharda da Asya ve Avrupa kıtalarına uçarız. Kısa bitkili çayırılık arazileri çok severiz. Meyve ve zeytin bahçelerinde de bizlere rastlayabilirsiniz.

MÜKEMMEL BİR YARATILIŞ!

Başımızın tepesinde yelpaze şeklinde uzun tüylerimizle tanınırız. Tıpkı bir yaya benzeyen gagalarımız ise çok etkileyicidir. Ayaklarımız kısa ve güçlüdür. Kanatlarımız da öyle. Biliyor musun, hüdhüdler dünyanın en hızlı kanat çırpın kuşları arasında yer alırlar. Rabbimiz (cc) her varlığı farklı güzelliklerle yaratmış, elhamdülillah.

ÖNCE ATARIM SONRA DA YAKALARIM!

Haşere, böcek, salyangoz ve solucanlarla besleniriz. Yerde paytak paytak yürürken avlanır ve hemen havalanırız. Gagalarımızın uzun olduğunu söylemiştim sana. Bu yüzden kurtçukları havaya atıp tutarak yiyebiliriz. Bu arada sadece et yediğimiz söylenemez. Meyve de severiz. Hele dut ve böğürtlene bayılırız.

HÜDHÜD KUŞU

SIKI BİR BAĞ!

Ağaç kovuklarında yaşamayı seviyoruz. Kovuktan evimize ve ailemize çok bağlıyızdır. Özellikle anne babalarımız birbirlerine çok sadıklardır. Eşleri ölen hüdhüdler yeni bir eş aramazlar. Büyüklerimiz ise çok koruyuculardır. Annesi ölen yavru hüdhüdleri yalnız bırakmazlar. Bir yuva bulana kadar yanlarından asla ayrılmazlar.

DİŞİ HÜDHÜD NEDEN OTURUYOR?

Dişi hüdhüdlerin bazen dört bazen de on iki tane yumurtaları olur. Tam on altı gün boyunca yumurtaların üzerinde otururlar. Hiç kalkmadan yumurtaları ısıtırlar. Eşleri de onlara yiyecek taşırlar. On altı gün sonra minik yavrular dünyaya gelirler.

KILAVUZ HÜDHÜD!

Biliyor musun, bizler sıcakkanlı hayvanlarız. İnsanlara çok çabuk alışırız. İnsanlarla dostluğumuz ise çok eskilere dayanır. Sana en başta bahsetmiştim. Atalarımızdan birisi, Suleymân (as) ve ordusuna kılavuzluk etmiş. Nasıl mı? Suleymân'a (as) çok uzakta olan Sebe halkından haberler getirmiş. Sonra da Suleymân'ın (as) mektubunu Sebe Melikesine götürmüş. Olayın nasıl geliştiğini merak ediyor musun?

Sana Neml Suresi'ndeki kıssamızı okumanı tavsiye ederim!

Tanıştığımızı çok memnun oldum. Belki günün birinde karşılaşırız. Bazen park alanlarına da inerim. Ötüşümü duyduğun yere yönel. Ben oradayım:

**Hüd hüd hüd hüd...
Görüşmek dileğiyle.
Allah'a emanet ol.**

BÜYÜK KELEME NEREDEN

Yazılar içine saklanmış "TARİH" kelimesini bulabilir misin?

Daktilo: 1829'da ABD'de William Austin Burt(en) tarafından ilk kez patenti alınmıştır. Tipograf adı verilen bu makine elden daha yavaş yazıyordu. 1801 yılında ise İtalya'da Pellegrino Turri tarafından bir daktilo yapılmıştır.

İnsanlık tarihinin ilk şehir yerleşmesi Konya-Çatalhöyük'tür.

TİTANİK GEMİSİ

Titanik gemisinin yapımı 31 Mart 1909 tarihinde başlayıp, gemi 31 Mayıs 1911'de suya indirilmiştir.

Titanik gemisi yaptığı ilk yolculukta bir buzdağına çarparak 2 saat 40 dakika içerisinde battı. 2224 kişinin bindiği gemide sadece 710 kişinin kurtulduğu söyleniyor.

İSTANBULDAKİ BAZI TARİHİ YERLER

GALATA KULESİ

YEREBATAN SARNICI

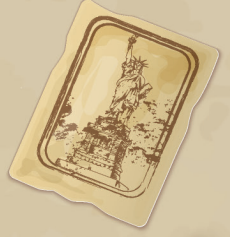
HAYDARPAŞA GARI

TARİH BİLİMİ

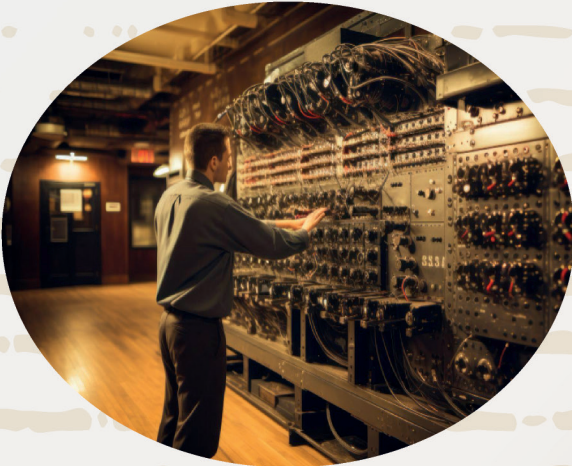

Tarih tekrardan (tekrardan) ibarettir.

İlk telefon 1876 yılında Alexander Graham Bell tarafından icat edilmiştir.

TARİHTEKİ İLK BİLGİSAYAR

Tarihteki ilk bilgisayar, 1833-1871 seneleri arasında Charles Babbage tarafından üretilmiştir. Charles Babbage ürettiği bu prototipi 1870 senesine kadar geliştirmiştir. Mucit Charles Babbage sayıları ekleyip çıkararak işlem yapan Difference Engine'i üretmiştir.

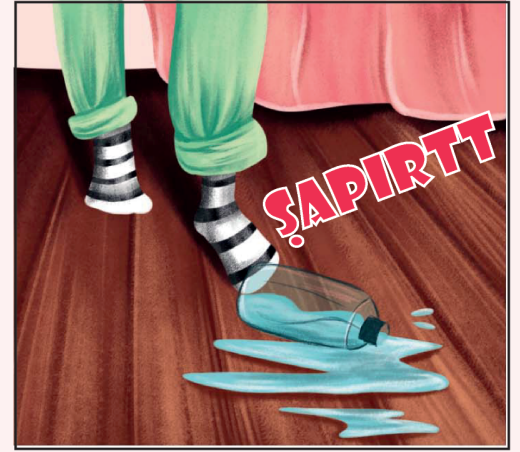
PEKİ YA SEN OLSAN? AKSİLİK GÜNÜ

Ayşe panikle yatağında doğrulmuştu. Üzerinde hâlâ yorganı vardı. O gün yapılacak hadis yarışması için erken uyanması gerekmekteydi, ama çalar saatini duymamıştı.

Bismillah!
Olamaz, saatim mi
çalmadı? Hadis yarışmasına
geç kalacağım.

Ayşe aceleyle yataktan kalkarken yatağının yanında
duran su şişesine ayağı çarptı ve şişedeki su etrafa saçıldı.

Subhanallah!
Tam da acelem
varken olacak iş mi?
Neyse ki kıyafetlerimi
dün yatmadan
önce hazırlamıştım.

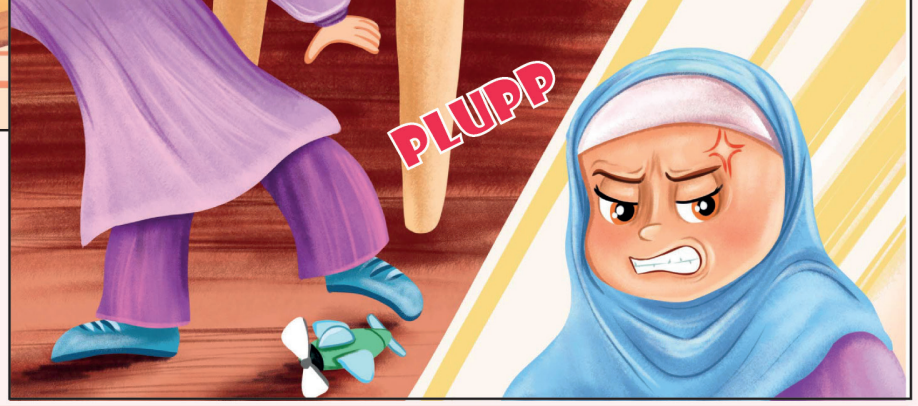
Ayşe elbisesinin
altına pantolonunu
giyerken yanlışlıkla
iki ayağını da
pantolonun aynı
paçasına soktu ve
yere düştü.

Ahhhhhhh!!!!
Offffff!!!

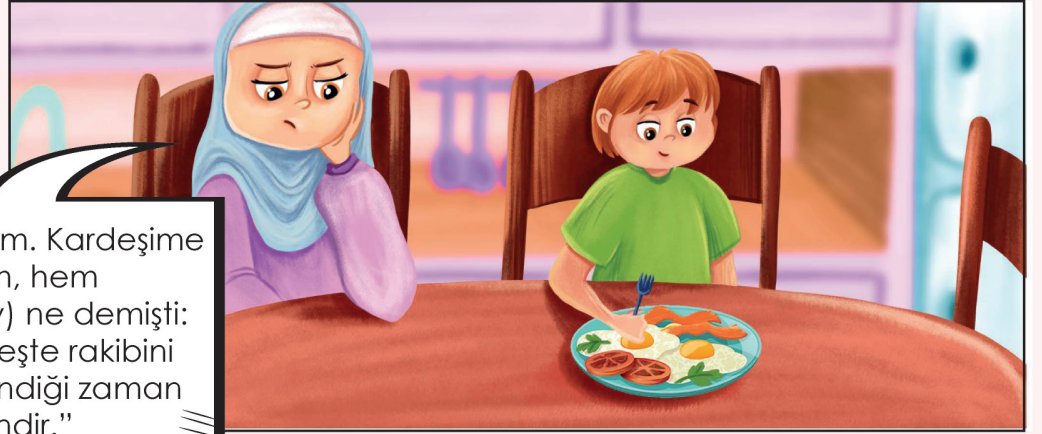

Ayşe kahvaltı için mutfağa koştu. Tam sandalyeye oturacakken kardeşinin yerde bıraktığı oyuncağa bastı ve canı çok yandı. Ayşe'nin yüzü kıpkırmızı olmuştu. Dudakları büzülmüş, öfke patlaması yaşamak üzeredir ki aklına öfkelenmemekle ilgili ayet geldi.

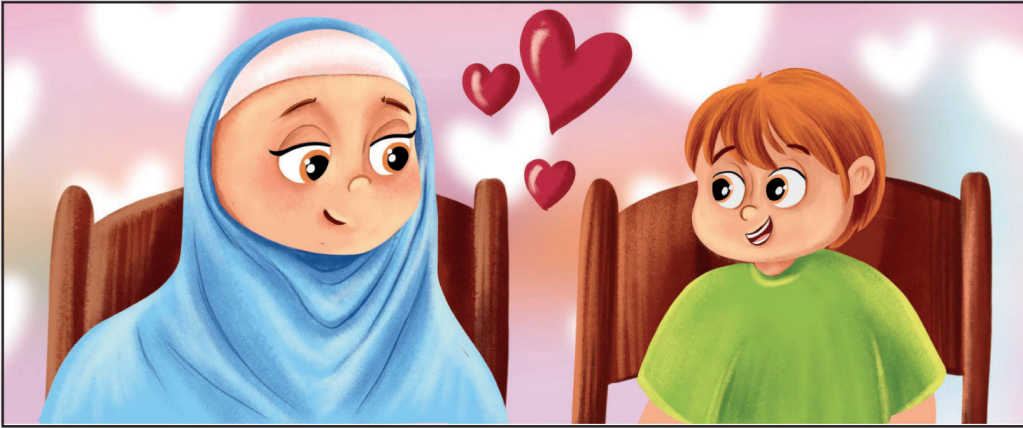

"O (muttakiler) ki; bollukta da darlıkta da infak ederler, öfkelerini yutar ve insanları affederler" (3/Âl-i İmrân, 134)

Ayşe mutfak sandalyesine oturdu ve sakinleşti.

Birazcık sakin olmalıyım. Kardeşime kızmayacağım, hem Peygamberimiz (sav) ne demişti: "Kuvvetli kimse güreşte rakibini yenen değil, öfkelendiği zaman nefsini yenendir." (Buhari, 6114; Müslim, 2609)

Hatalı olduğunu fark eden kardeşi ablasının yanağına sulu bir öpücük kondurdu. Ayşe ile küçük kardeşi bakışmalar ve ikisinin de başlarının üzerinde kalpten minik baloncuklar uçtu :)

Ebû Hureyre (ra) anlatıyor:
"Bir adam, 'Ey Allah'ın Resûlü, bana kısa bir nasihatle bulun, uzun olmasın ki unutmayayım.' dedi. Resûlullah (sav) o adama, 'Öfkelenme.' cevabını verdi. (Buhari, 6116)

GÖK TAŞI (METEOR) YAĞMURLARI

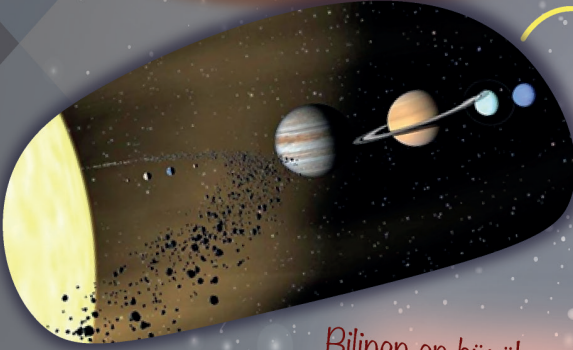
Yazar: Bahri Tunçbilek **Tasarım:** Ayşenur Kaya

Bismillah,

Allah'ın selamı üzerine olsun güzel kardeşim, bu bölümde inşallah uzaydan Dünya'mıza düşen cisimleri, yani gök taşlarını ve onların Dünya'mızın atmosferine girerken oluşturduğu bir gökyüzü olayı olan gök taşı (meteor) yağmurlarını inceleyeceğiz.

Güneş Sisteminde gezegenler, cüce gezegenler, doğal uydular vb. büyük ve küresel gök cisimleri olduğu gibi bunlara oranla çok daha küçük ve belli bir şekilde sahip olmayan gök cisimleri de bulunmaktadır. Bunlara astronomide (uzay biliminde) genel olarak **asteroit** denmektedir.

Asteroitlerin pek çoğu, Güneş'in etrafında, Merih (Mars) ve Müşteri (Jüpiter) gezegenleri arasında, belirli bir yörüngede dolanan, çeşitli büyüklük ve şekildeki kaya ve metal parçalarından oluşur. **Asteroit kuşağı** olarak adlandırılan bu bölgede irili ufaklı milyonlarca asteroit vardır.

Asteroitler gezegenlere göre küçük olmalarına rağmen bazılarının boyutları yüzlerce kilometre büyüklükte olabilir.

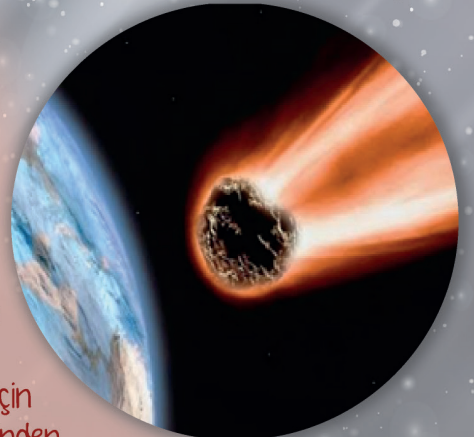
Bilinen en büyük asteroitlerden olan Vesta asteroidinin uzunluğu 572 km, yüksekliği 557 km, genişliği ise 446 km'dir.

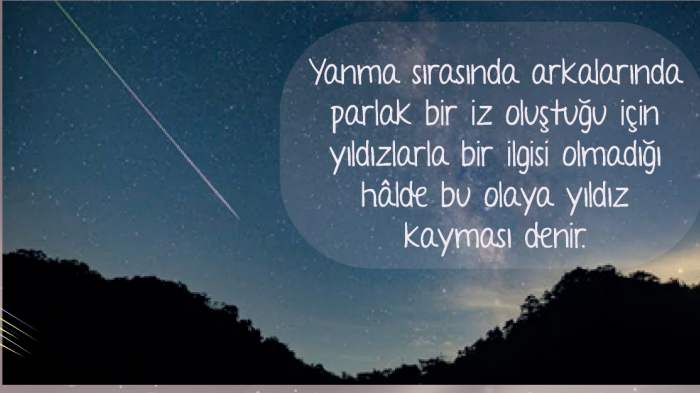

Dış uzayda bulunan, Asteroit ya da kuyruklu yıldız gibi çeşitli gök cisimlerinden kopmuş küçük kaya ve metal parçaları ise gök taşı olarak adlandırılır.

Gök taşları bazen Dünya'mızın yerçekimine kapılıp Dünya'mıza doğru düşmeye başlarlar ve Dünya'nın atmosferine (hava küresine) girerler. Atmosfere giren bu gök taşlarına **meteor** denir. Genellikle kum taneleri ile çakıl taşı arasındaki büyüklüklerde olan bu meteorlar çok hızlı hareket ettikleri için atmosferimize girerken hava sürtünmesinden dolayı ısınır atmosferde tamamen yanar.

Yanma sırasında arkalarında parlak bir iz oluştugu için yıldızlarla bir ilgisi olmadığı hâlde bu olaya yıldız kayması denir.

Daha büyük olan gök taşları ise Dünya'nın atmosferine girdikten sonra tamamen yanarak yok olmaz. Yeryüzüne ulaşp yere düşen bu gök taşlarına ise **meteorit** adı verilir.

1969 yılında Meksika'ya düşmüş olan Allende meteoridi. Genişliği 8 cm (santimetre) olan bu meteoridin ağırlığı ise 520 gr (gram), yani yaklaşık yarım kilo. (1 kilo = 1000 gr / yarım kilo = 500 gr)

Belli dönemlerde Dünya'mıza gelen meteorların sayısı artar ve geceleri gökyüzünde onlarca meteor görülür. Halk arasında "akan yıldız" ya da "kayan yıldız" olarak bilinen bu ışık gösterisine **meteor yağmuru** denir. Aslında meteorların yıldızlarla hiçbir ilişkisi yoktur. Çünkü meteorların yanması uzayda değil, atmosferin üst kısımlarında yerden yaklaşık 60 km ile 120 km arası yükseklikte gerçekleşen olaylardır.

Her yıl belli dönemlerde gerçekleşen bu meteor yağmurlarının en bilinenlerinden olan Perseid (Kahraman) Meteor Yağmuru her sene 9-13 Ağustos gecelerinde en üst düzeye çıkar. Bu gecelerde ışık kirliliğinin olmadığı karanlık bölgelerde saatte ortalama kırk dolayında meteor görmek olasıdır.

Meteor yağmurları yılın belli gecelerinde görülür; bunun nedeni, Dünya'mız Güneş etrafında dönerken o sıralarda uzayın gök taşlarıyla dolu bir bölgesinden geçiyor olmasıdır. Bu bölgeler, aslında bir zamanlar bazı kuyruklu yıldızların geçtiği ve kuyruklarındaki döküntüleri, küçük kayaları, taşları, tozları geride bıraktığı yörüngelerdir. Dünya ne zaman böyle bir yörüngenin içinden geçse, o gün Dünya atmosferine her zamankinden daha çok sayıda meteor girer. Bu minik gök taşları saniyede 30 ila 70 km arasında değişen olağanüstü hızlarla atmosferimize girer ve girer girmez de renkli ve çok parlak ışıklar çıkararak yanar ve buharlaşırlar. Böyle gecelerde sabaha kadar yüzlerce yıldız kayması -pardon gök taşı kayması-görebilirsin.

Sen de meteor yağmurları takvimine bakarak bir sonraki meteor yağmurlarını ve diğerlerini ailenle birlikte izleyebilirsin inşallah. El-Cemil olan Rabbimizin bahsettiği bu güzel gökyüzü olayını izlemek için teleskop, dürbün, kamera vs. gibi optik cihazlara da gerek yok. Tek yapman gereken, bu tarihlerde gece hava açık ise ışık kirliliğinden (şehir ışıklarından) uzak karanlık bir yerde bir kilim veya battaniye üzerine uzanarak Rabbimizin yarattığı o ucsuz bucaksız gökyüzünü sabah Güneş doğana (ya da uykun gelene) kadar izlemek. Şimdiden iyi seyirler dilerim. Bir sonraki yazımızda buluşuncaya dek Allah'a emanet ol.

MUŞ

Yazar: Hazal Yıldız **Çizer:** Ela Elçi

Selamun Aleykum ve Rahmetullah
Tevhid Çocuk Ailesi!

Yolculuğumuza kaldığımız yerden devam ediyoruz. İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan Sivas'tan Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Muş'a gidiyoruz!

%35'i dağlarla çevrili olan Muş'ta bol sulu ve otlu platolar vardır. Bu platolar sayesinde hayvancılığın geliştiğini söyleyebiliriz.

Tarihçe

Muş isminin nereden geldiğiyle ilgili farklı iddialar vardır. En çok söylenenlerden biri Muşkililerden geldiğidir. Muş'un güneyindeki dağlara yerleşen Muşki kavmi, Kızıl Ziyaret Tepesi'ndeki kaleyi inşa etmişlerdir. Başka bir rivayete göre de Asurlulardan kaçan İbrani kabilelerinin şehre Muş ismini verdikleri söylenir. Muş'un ismini İbranice dilinde sulak ve otlak anlamına gelen "Muşa" kelimesinden aldığını söyleyebiliriz.

Nesi Meşhur?

Muş, Türkiye'nin en büyük ovalarından birine sahiptir. Muş Ovası'nda nohut, şeker pancarı ve tütün üretilmektedir.

Muş, karasal ve sert bir iklime sahip olduğu için sebze yetiştiriciliği az, tahıl yetiştiriciliği çok olan bir şehirdir. Aynı zamanda üzüm bağları da bulunmaktadır. Sonbahar aylarında pazar tezgâhını süsleyen Muş üzümü de oldukça meşhurdur.

Hayvancılığı meşhur olan bu şehirde arıcılık, siğir, koyun, kıl keçisi besiciliği de gelişmiştir. Hayvancılığın meşhur olduğu yerde doğal olarak et yemekleri de meşhurdur. Muş köftesi, hez dolması, helimaşı, herse, Muş böreği ve teter helvası da meşhurdur.

Gezilecek Yerleri

Murat Nehri üzerinde bulunan Tarihi Murat Köprüsü'nde gece saatlerinde muhteşem bir manzarayla karşılaşacaksınız.

Muş'un, en çok tercih edilen yerlerinden birisi de Kale Parkı'dır. Bu parkta Malazgirt Kalesi bulunmaktadır. Akdoğan Gölü kenarında piknik de yapabilirsiniz. Muş Ovası'nı da ziyaret etmeyi unutmayalım.

Tarihi ve doğal güzellikleri olan bu şehri aileniz ve arkadaşlarınızla ziyaret edebilirsiniz. Bize nimetler veren Rabbimizi tefekkür etmeyi unutmayalım.

İŞTE BUNLAR HER TEKNOLOJİ

Yazar: Bilge Sayar

Tasarım: Zehra Nur Alıcı

Otonom Araçlar: Geleceğin Akıllı Yolları

Merhaba sevgili çocuklar! Bu ayki dergimizde geleceğin akıllı yollarında gezinmeye hazır olun! Sizlere otonom araçlar hakkında heyecan verici bilgiler vereceğiz.

Otonom Araçlar Nedir?

Otonom araçlar, kendi başlarına hareket edebilen, sürücüsüz araçlardır. Peki, ne demek sürücüsüz araç? İşte size basit bir örnek: Bilgisayar oyunlarında kullandığınız oyun karakterleri gibi, araçlar da bazı sensörler ve yapay zeka yardımıyla kendi kendine hareket edebiliyor. Sürücüsüz araçlar, trafik ışıklarını ve diğer araçları algılayarak güvenli bir şekilde yolları kullanabilirler.

Otonom Araçlar Nasıl Çalışır?

Otonom araçlar, birçok özel teknoloji sayesinde hareket edebilirler. Onların gözleri ve kulakları gibi olan sensörler sayesinde, çevrelerindeki her şeyi görebilir ve duyabilirler. Kamera ve lazer sensörleri ile yol üzerindeki diğer araçları, yayaları ve trafik işaretlerini tespit ederler. Bir otonom aracın beyni, yapay zeka olarak adlandırılan özel bir bilgisayar sistemidir. Yapay zeka, toplanan tüm verileri değerlendirir ve doğru kararlar alarak aracın güvenli bir şekilde ilerlemesini sağlar. Böylece, trafikteki tehlikeleri en aza indirerek insanları ve araçları korurlar.

Otonom Araçlar Ne Kadar Güvenli?

Otonom araçlar, insan sürücülerden daha güvenli olma potansiyeline sahiptir. Çünkü yapay zeka ve sensörler sayesinde, otonom araçlar insanların göremeyeceği bazı tehlikeleri tespit edebilirler. Hızlı tepki verme yetenekleri sayesinde kazaları önleyebilir veya en aza indirebilirler. Ancak, otonom araçların geliştirilmesi ve test edilmesi süreci uzun ve dikkatli bir çalışma gerektirir. Çünkü güvenlik her zaman en önemli önceliktir ve otonom araçların her türlü durumda doğru kararlar almasını sağlamak çok önemlidir.

Otonom Araçlar Gelecekte Neler Getirecek?

Otonom araçlar gelecekte trafikte büyük bir değişim getirecek. Daha az trafik kazası olacak ve insanlar daha rahat bir şekilde yolculuk yapabilecekler. Aynı zamanda, otonom araçlar trafik sıkışıklığını da azaltabilir, çevreyi koruyarak daha temiz hava sağlayabilirler. Gelecekte, belki de otonom araçlarla seyahat ederek, yolculuklarınızı kitap okuyarak, oyun oynayarak veya arkadaşlarınızla sohbet ederek yapabileceksiniz. Bunun gibi pek çok heyecan verici fırsat sizi bekliyor!

Son Sözler

Sevgili çocuklar, otonom araçlar gelecekte yaşantımızı değiştirecek harika teknolojilerden sadece biridir. Bilim ve teknoloji sürekli gelişiyor ve sizler de gelecekte bu alanda büyük işler başaracak olan bilim insanları ve mühendisler olabilirsiniz. Unutmayın, merakınızı hiç kaybetmeyin, bilgiyle dolu yolculuğunuzda ileriye adım atmaya devam edin! Gelecek sizin elinizde!

MINİK ELLER MUTFAKTA

Yazar: Ayşenur Kaya
Çizer: Ela Elçi

Malzemeler

- 1 litre süt
- 1 su bardağı toz şeker
- 2 yumurta sarısı
- 3 tepeleme yemek kaşığı un
- 3 yemek kaşığı kakao
- 1 dolu yemek kaşığı tereyağı
- 100 gram bitter ya da sütlü çikolata
- 1 su bardağı buzlu su (200 ml)

Tencereye süt, şeker, kakao, un ve yumurta sarısını ekleyip karıştıralım.

Ocağa alıp sürekli karıştıralım. Kaynayıp koyulaşana kadar pişirelim.
Koyulaşınca üzerine tereyağı ve çikolata ekleyip eriyene kadar karıştıralım.

Tamamen eridikten sonra ocaktan alalım.

Arada sırada karıştırarak oda ısısına gelene kadar bekleyelim.

Oda ısısına gelen tatlının üzerine 1 su bardağı buzlu su ekleyip buzlar tamamen eriyinceye kadar güzelce çırpalım.

Muhteşem kıvamıyla tatlımız hazır.

Uygun kaplara paylaştırıp üzerini dilediğiniz gibi süsleyebilirsiniz.

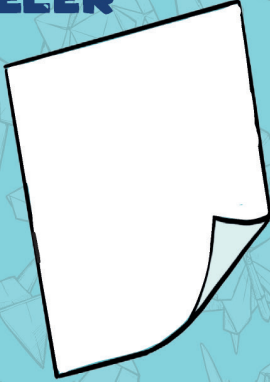

Arkadaşlar origami kâğıt sanatlarına verilen isimdir. Oldukça eğlenceli ve öğretici olan bu aktivitede gemi yapımını öğrenelim. Şekilleri dikkatlice inceleyin ve yazıları uygulayın. İyi eğlenceler!

KÂĞITTAN GEMİ YAPYORUZ

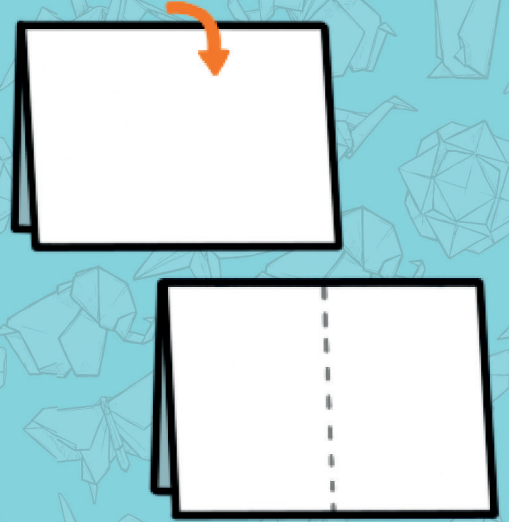
MALZEMELER

Bir adet dikdörtgen kâğıt

1

Kâğıdımızı önce yukardan aşağıya sonra da ortadan kat izi çıkması için ikiye katlayıp açalım.

2

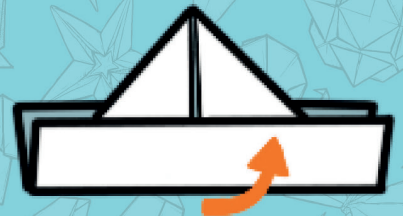
Kenarları ortaya doğru katlayalım.

38

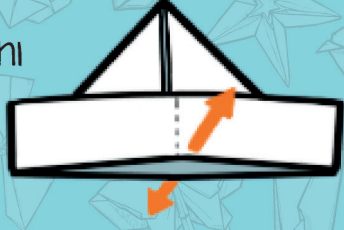
3

Aşağıda kalan kısımları sağ sol olacak şekilde yukarı doğru katlayalım.

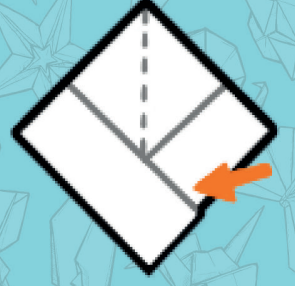
4

Kâğıdın orta kısmını açalım.

5

Tam tersi yöne katlayalım.

6

İki köşeyi de yukarı katlayalım.

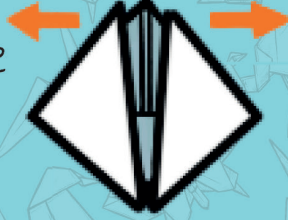
7

Kâğıdın orta kısmını açalım ve tam tersi yöne katlayalım.

8

Köşelerden tutalım ve geriye doğru açalım.

9

Kâğıdımız gemi şeklini aldı.

10

Kenarlarını açarak gemimizi düzeltelim.

SON

Artık gemimiz hazır. Şimdi gemileri yüzdürme zamanı.

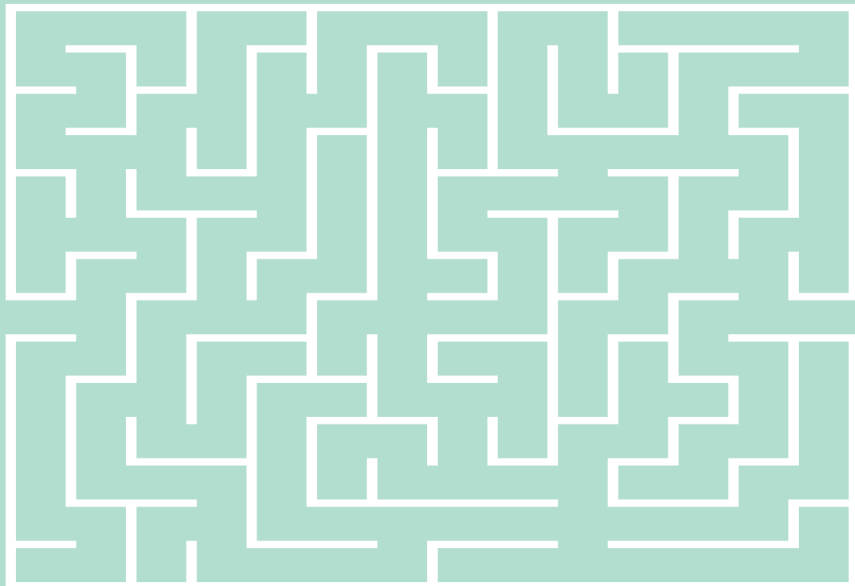

SAKLI KELİMELERİ BULABİLİR MİSİN?

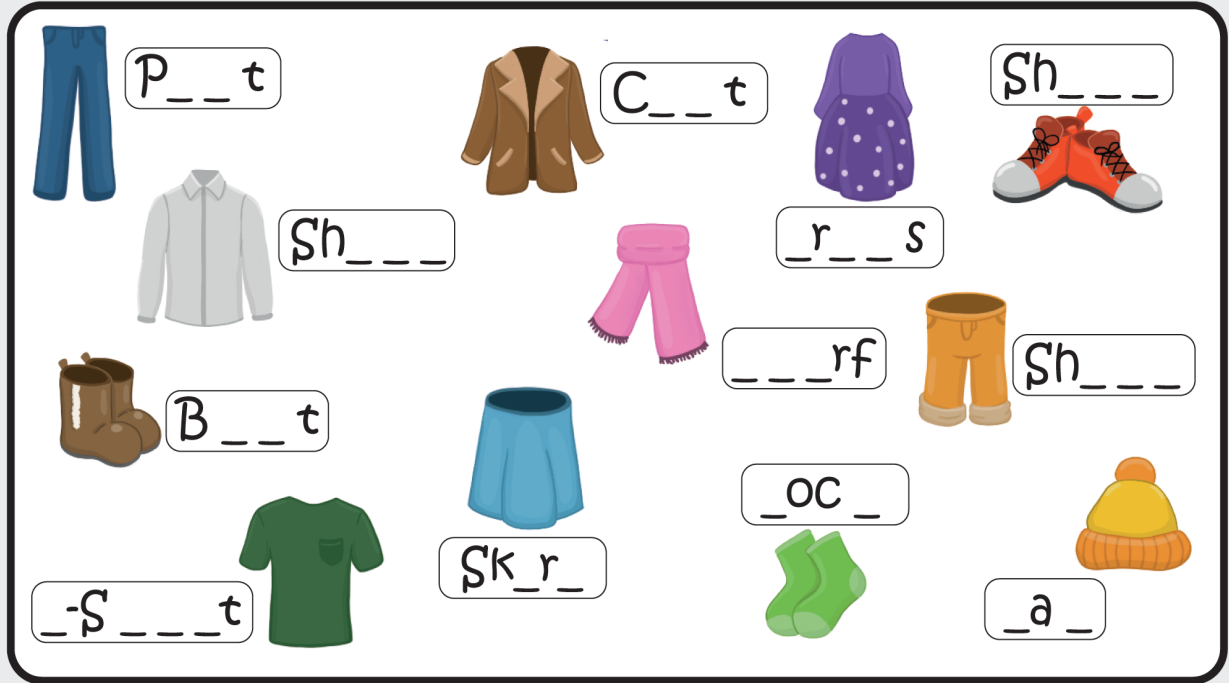
- ANLAYIŞ
- KURALLAR
- SINIR
- CANLILAR
- MUTLU
- METEOR
- SUPANGLE
- GEMİ
- HATIRA
- ANI

S	I	N	I	R	R	Ş	B	Ü	M	C	S
İ	K	U	R	A	L	L	A	R	N	A	A
A	N	L	A	Y	I	Ş	P	E	İ	N	Ğ
D	M	A	R	I	B	Ö	J	T	L	L	D
A	A	O	R	K	L	E	E	K	Ü	I	U
R	A	T	I	R	A	L	Y	E	F	L	Y
I	Y	S	B	K	A	G	L	N	E	A	U
M	U	T	L	U	L	N	K	K	R	R	Y
A	N	I	R	E	K	A	M	U	Y	L	U
C	M	O	J	S	Ü	P	B	S	H	A	Ş
Ç	G	E	M	İ	L	U	K	A	M	E	F
M	E	T	E	O	R	S	A	P	J	Y	R

MINİK KUŞUN ANNESİNİ BULMASINA
YARDIM EDER MİSİN?

All about CLOTHES

NOUNS

*Boot (Buut)		Bot
*Shoes (Şuuz)		Ayakkabı
*Dress (Dres)		Elbise
*Shirt (Şöhr̈rt)		Göml̈k
*Pant (Pent)		Pantolon
*Coat (Kot)		Mont
*T-Shirt (Ti-şört)		Tişört
*Skirt (Şikört)		Etek
*Short (şort)		şort
*Sock (şok)		Çorap
*Hat (Het)		şapka
*Scarf (Şıkarf)		Atkı

Sen de sevdiğin kıyafetlerin
resmini çizip yanlarına
İngilizcesini yazabilir misin?

AYIN SAYFASI

Ayin Ayeti

"Kim sözünü tutar ve
(Allah'tan) sakınıp
korkarsa Allah, muttaki
olanları sever."
(3/Âl-i İmran, 76)

Ayin Duası

"Rabbimiz! Şüphesiz ki
bizler, iman ettik.
Günahlarımızı bağışla ve
bizi ateşin
azabından koru."
(3/Âl-i İmran, 16)

Ayin Esması

El-Mümin
Kullarını dünyada
ve ahirette
emniyette kılan
Allah.

Ayin Sünneti

Peygamberimiz
sevindiğinde
"Subhanallah" ya da
"Allahu Ekber" derdi.
(Buhari, 3348)

Ayin Ayeti

Söze sadık olmanın Allah (cc) katında bu kadar önemli olduğunu biliyor muydun?

Ayin Duası

Dualara icabet eden çok yüce bir Rabbimiz var. Peki sen Rabbinden en çok ne istiyorsun?

Ayin Esması

Rabbimizin bizi nasıl emniyette kıldığını hiç düşündün mü?

Ayin Sünneti

Sen de sevindiğin zamanlarda bu kelimeleri kullanıyor musun?

SAHYEASENİN

Peygamber Duaları

“Allah’ım! Bana doğru olanı ilham et
ve beni nefsimin şerrinden koru.”
(Tirmizi, 3483)

MERAKLI SORULAR

Yazar: Fatma Atıcı

Tasarım: Meva Ak

Yeryüzünde birçok canlı yaşıyor. İnsanlar, havanlar, bitkiler, mantarlar, bakteriler... uzar gider bu liste. Biz insanların yaşam alanı yeryüzü olduğu gibi bazı mantarların, bakterilerin yaşam alanı da uzun süre yenmeyen, açıkta ve sıcak havada kalan yiyeceklerdir. Buzdolabına koymamız gerekirken koymadığımız ve açıkta bıraktığımız yiyeceklerde mantarlar ve bakteriler üremeye başlar. Bu canlıların yiyeceklerimizde çoğalması onların bayaatlamasına ve hatta daha sonra tamamıyla küflenmelerine neden olur. Bu besinleri tüketmemiz de sağlığımız açısından zararlı olabilir. O yüzden yiyeceklerimizi buzdolabında saklamaya ve tüketmemiz gereken zaman içerisinde tüketmeye özen gösterelim.

Yiyecekler neden bayaatlar?

Neden uykudayken göz bebeklerimiz hızlı hızlı hareket eder?

Uykumuz iki evreden oluşur. İlk evre uykuya dalma dönemini içerir. Uykuya dalış evresinde önce kollarımızın, ayaklarımızın küçük hareketleri vardır. Sonrasında bu hareketler gittikçe azalır ve uykuya dalma gerçekleşir. Uykunun ilk evresinde kalp hızımız azalır, nefes alışverişlerimiz azalır, beynimize giden kan miktarı azalır. İkinci evre ise beynimizin aktif olarak çalıştığı, kaslarımızın iyice gevşeyip rahatladığı, göz kapaklarımızın hızlı hızlı hareket ettiği, kalp atışlarımızın bir azalıp bir arttığı dönemdir. Bu sırada da beynimiz aktif bir şekilde çalışır. Uykunun bu evresinin öğrenmeye ve bellek gelişimine büyük katkı sunduğu da düşünülüyor. Bu dönemde aynı zamanda birçok rüya görürüz. Gözbebeklerimiz de bu rüyaları izlemek için çok hızlı hareket eder. Öyle hızlı hareket eder ki kesinlikle bu olayı görmek için uyurken anneni veya babanı gözlemeni ya da bu konu hakkında videolar izlemeni tavsiye ederim.

1 KİTAP

UZAYA GİDEN TREN

"Kalkıyooor, kalkıyooor; uzaya giden tren kalkıyor. Hayal gücüne güvenenleri bekliyor! Sıradışı hikâyeler okuyup yazmaya ve kelimelerin eğlenceli dünyasına girmeye hazır mısın? Moni ve arkadaşlarının hikâyelerini okurken, kendinizi Antika Kelimeler Dükkanı'nda bulabilir; kelimeleri toplayarak turşu bile yapabilirsiniz. "Kelimelerden turşu mu olurmuş?" dediğinizi duyar gibiyim. Ancak unutmayın ki burası hayal gücünün sınırlarının olmadığı bir dünya! Hikâye kurgusunun inceliklerini keşfetmek ve kendi özgün hikâyelerini kaleme almak istersen, artık daha fazla beklemen gerekmiyor. Hemen adımını at, çünkü tren kaçmak üzere... Unutma, her kelime bir maceraya dönüşebilir. Sen de bu macerada yerini al!"

46

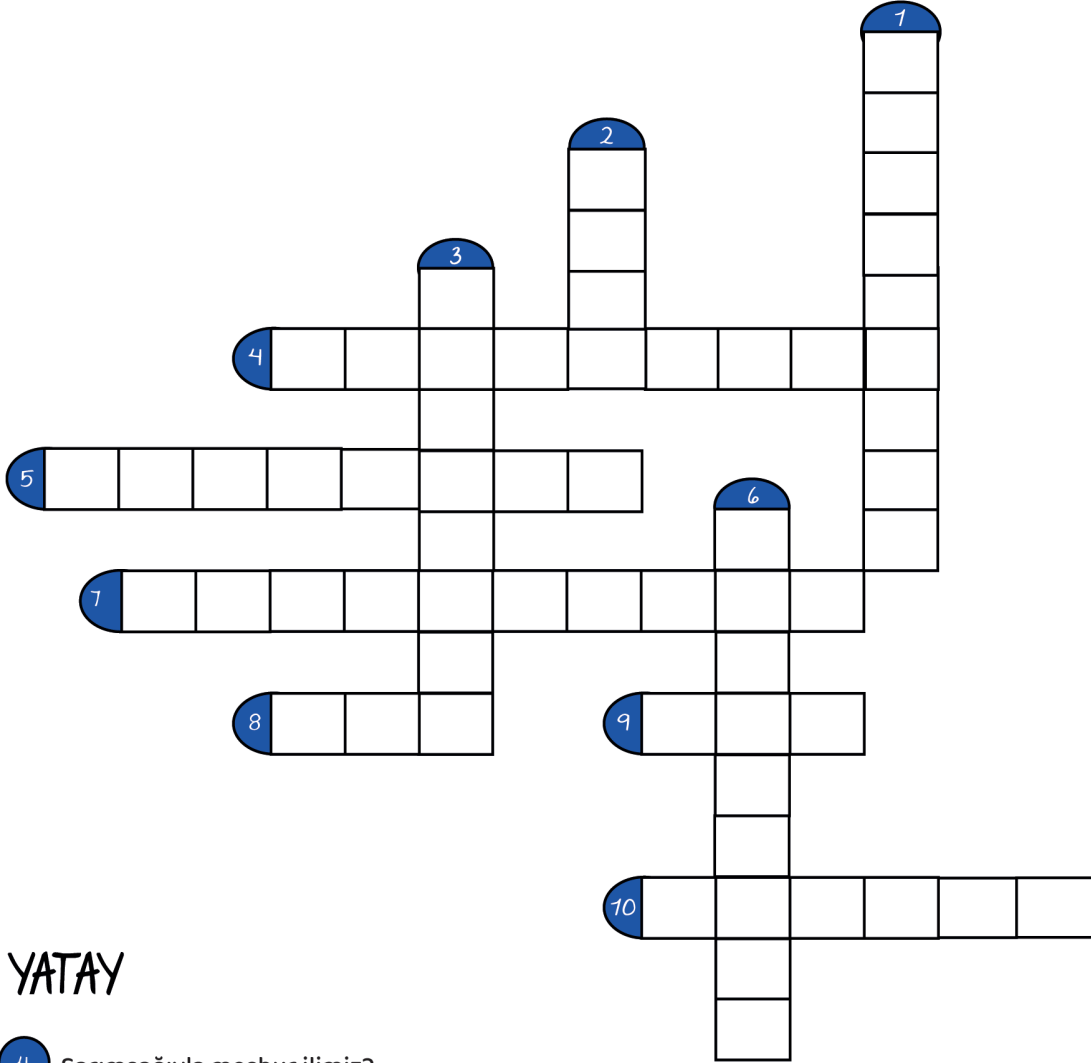
1 GEZİ

BKM KİTAP

BKM Kitap Özlüce Şubesi, Avrupa'nın en büyük kitabevlerinden biri olarak Bursa'da yer alıyor. İçerisinde milyonlarca kitap bulunduran bu şubede aynı zamanda çocuklara yönelik özel bir oyun alanı var. Oyun alanındaki çocuk kulübünde hafta içi belirli saatlerde düzenlenen etkinliklerde eğlenceli zaman geçirebilirsiniz. Birbirinden eğitici ve eğlenceli kitaplarla dolu bu kütüphane tam Bursa'da yaşayan, eğlenmek ve öğrenmek isteyen küçük okurlarımıza göre!

ÇENGEL BULMACA

YATAY

- 4 Sarımsağıyla meşhur ilimiz?
- 5 Türkiye'de ki en büyük dağ?
- 7 Türkiye'nin kardeş devlet olarak gördüğü ülke hangisidir?
- 8 Isparta ilimizde yetişen en meşhur bitki nedir?
- 9 Ülkemizdeki en büyük göl hangi ilimizdedir?
- 10 Türkiye'nin başkenti neresidir?

DİKEY

- 1 Balıklı göl hangi ilimizdedir?
- 2 Türkiye'nin büyük çoğunluğu hangi kıtada bulunmaktadır?
- 3 Nüfusu en kalabalık şehrimiz hangisidir?
- 6 Türkiye'de yıl boyunca en çok yağış alan bölge neresidir?

CEVAP ANAHTARI

?

?

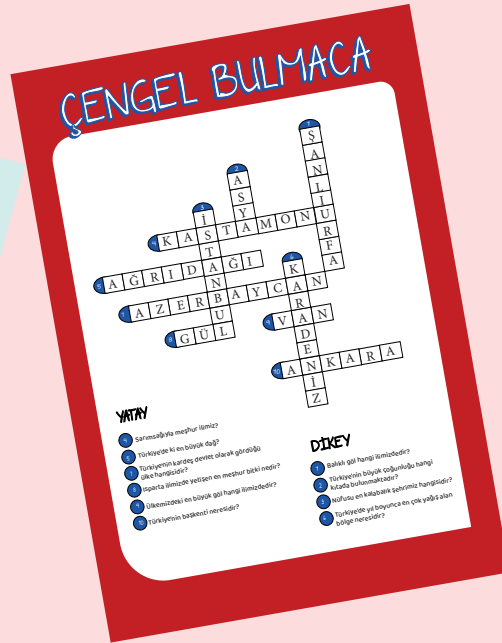
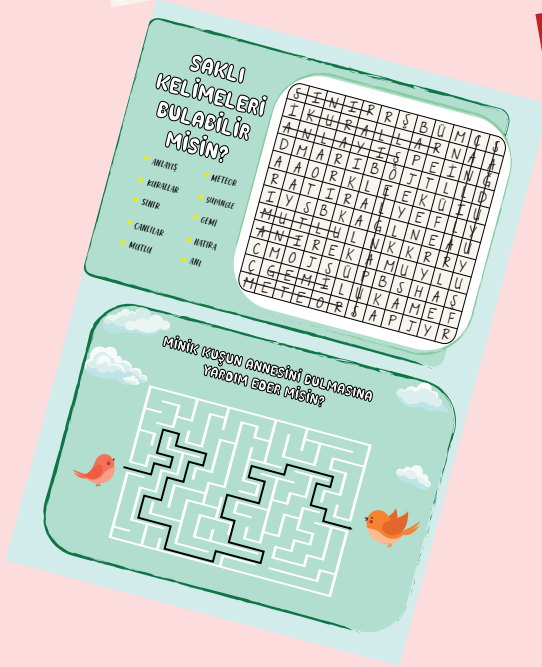
?

?

?

?

?

ABONELİK İÇİN

tevhiddergisi@gmail.com

www.tevhiddergisi.org

+90 545 762 15 15

tevhidcocukdergisiresmii

TevhidCocukDergs